യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 6
(നിർവാണ+പ്രകരണം ഉത്തരാർധം)/സർഗം 189

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
ആതിവാഹികദേഹോ ഽസൗ തസ്യാദ്യസ്യ പ്രജാപതേഃ .
കാകതാലീയവച്ചിത്ത്വാദ്യദ്യഥേത്യാദി ചേതതി .. 1
തത്തഥാ സ്ഥിതിമായാതി ചിരം സംവിത്സ്വഭാവതഃ .
ബത വിശ്വമിദം ഭാതമത്രാസത്യേ കുതഃ സ്മയഃ .. 2
ദ്രഷ്ടാ ഽസത്യമസത്യം ദൃഗസത്യം ദർശനം തതമ് .
സത്യമേവാഥവാ സർവം ബ്രഹ്മൈവാത്മതയാ തയാ .. 3
ശ്രീരാമ ഉവാച .
ഇത്യാതിവാഹികാലോകഃ സ തസ്യാദ്യപ്രജാപതേഃ .
കഠിനത്വം കഥം യാതഃ കഥം സ്വപ്നസ്യ സത്യതാ .. 4
ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
ആതിവാഹിക ആലോകഃ സ്വത ഏവാനുഭൂയതേ .
സദാനവരതം തേന സ ഏവാഭാതി പുഷ്ടവത് .. 5
യഥാ സ്വപ്നസ്യ പുഷ്ടത്വം ചിരാനുഭവനോചിതമ് .
അതിസത്യമിവാഭാതി സ്വാതിവാഹികതാ തഥാ .. 6
ആതിവാഹികദേഹസ്യ ചിരസ്യാനുഭവോദയേ .
ആധിഭൗതികതാബുദ്ധിരുദേതി മൃഗവാരിവത് .. 7
ജഗത്സ്വപ്നഭ്രമാഭാസം മൃഗതൃഷ്ണാമ്ബുവത്സ്ഥിതമ് .
അസദേവേദമാഭാതി സത്യപ്രത്യയകാര്യപി .. 8
ആതിവാഹികരൂപാണാമാധിഭൗതികതാ സ്വയമ് .
അസതീ സത്യവദ്ദൂരമർവാഗ്ദർശിഭിരർഥിതാ .. 9
അയം സോഹമിദം തന്മ ഇമാ ഗിരിനഭോദിശഃ .
ഇതി മിഥ്യാഭ്രമോ ഭാതി ഭാസ്വരസ്വപ്നശൈലവത് .. 10
ആതിവാഹികദേഹോ ഽസൗ സ്രഷ്ടുരാദ്യസ്യ ഭാവിതഃ .
ആധിഭൗതികതാം ചൈതത്പിണ്ഡാകാരം പ്രപശ്യതി .. 11
ചിന്നഭശ്ചേതനം ത്യക്ത്വാ ബ്രഹ്മാഹമിതി പശ്യതി .
അയം ദേഹോ ഽയമാധാര ഇതി ബഘ്നാതി ഭാവനാമ് .. 12
അസത്യേ സത്യബുദ്ധ്യൈവ ബദ്ധോ ഭവതി ഭാവനാത് .
ബഹുശോ ഭാവയത്യന്തർനാനാത്വമനുധാവതി .. 13
ശബ്ദാൻകരോതി സംകേതം സംജ്ഞാശ്ച സ്പന്ദനാനി ച .
ഓമിത്യുക്ത്വേ തതോ വേദാഞ്ഛബ്ദരാശീൻപ്രഗായതി .. 14
തൈരേവ കല്പയത്യാശു വ്യവഹാരമിതസ്തതഃ .
മനോ ഹ്യസൗ കല്പയതി യച്ചേതതി തദേവ ഹി .. 15
യോ ഹി യന്മയ ഏവാസൗ സ ന പശ്യതി തത്കഥമ് .
അസത്യൈവ ജഗദ്ഭ്രാന്തിരേവം പ്രൗഢിമുപാഗതാ .. 16
ആബ്രഹ്മണോ മുധാ ഭാതി ചിരസ്വപ്നേന്ദ്രജാലവത് .

ഇത്യാതിവാഹികസ്യേയമാധിഭൗതികതോചിതാ .. 17
ആധിഭൗതികതാ നാസ്തി കാചിത്കിംചിദപി ക്വചിത് .
ആതിവാഹികതൈവൈനാമഭ്യാസാദ്യാതി ഭാവനാമ് .. 18
മൂലാദേവൈവമായാതോ മിഥ്യാനുഭവനാത്മകഃ .
മോഹോ ബ്രഹ്മണ ഏവായമിത്യസ്ത്യേഷ മഹാത്മനാമ് .. 19
ഏവമിത്ഥം ദശാ രാമ പിണ്ഡബന്ധഃ ക്വ വിദ്യതേ .
ഭ്രാന്തിരേവേദമഖിലം ബ്രഹ്മൈവാഭാതമേവ വാ .. 20

ന-ശാ+ശ്വതാ-ദന്യ-ദിഹാസ്തി കാരണാ+
ന്ന കാരണം തത്ഖലു കാര്യതാം വിനാ .
ന കാര്യതാ-കാരണതാദിസംഭവോ/സ്+
ത്യനാമയേ തത്കിമ-പീദ-മാതതമ് .. 21

ഇത്യാർഷേ ശ്രീവാസിഷ്ഠമഹാരാമായണേ വാത്മീകീയേ മോക്ഷോ-പായേഷു നിർവാണപ്രകരണേ ഉത്തരാർധേ ബ്രഹ്-മൈ-കതാ+പ്രതിപാദനം നാമൈകോന-നവ+ത്യധിക-ശതതമഃ സർഗഃ .. 189 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
9.1.2024